

Mobil lärmiljö för ungdomar, barn och nyanlända - Roadshow SimGården, medfinansierad av Stiftelsen Svenska Lantbruksveckans fond. LV2016-0066

En mobil lärmiljö har tagits fram och börjat användas på olika mässor/aktiviteter för att väcka intresse och sprida kunskaper om de gröna näringarna bland ungdomar, barn och nyanlända. Lärmiljön utgörs av en specialbyggd trailer fylld med simulatorer (tröska, traktor, skotare, skördare, hjullastare, grävmaskin m fl) och annan digital teknik. Hela lärmiljön har byggts från grunden och medfinansierats av Stiftelsen Lantbruksveckans Fond och Naturbruksförvaltningen. Projektet sker i nära anslutning till andra innovativa projekt, såsom Vinnovaprojektet "Simgården – testmiljö inom simuleringsteknik", Klimatklivsprojektet "Simulatorbaserad undervisning i körteknik" och ÖKS-Interreg-projektet "Innovationer för hållbar växtodling".

Engagerade medarbetare och elever har engagerats i lärmiljön, de demonstrerar tekniken och hjälper andra att få provköra de olika simulerade maskinerna. Trailern har tidvis varit fylld till bristningsgränsen med intresserade barn och ungdomar. Föräldrar har fått se sina barn briljera i att köra maskiner, både tjejer och killar. Föräldrar har fått se sina barns intresse för dataspel vara till fördel i arbetslivet när det gäller att bemästra avancerad teknik inom skogs- och lantbruket. Besökare som vanligtvis inte är i kontakt med de gröna näringarna har fått en djupare inblick i vilka möjligheter och utmaningar som erbjuds inom dessa branscher.



Projektet med lärmiljön inleddes hösten 2016 då entreprenören Håkan Andersson på Hagalimo AB tog sig an uppgiften att göra iordning en specialbyggd trailer till Naturbruksförvaltningen. Tack vare Håkans rika nätverk av specialiserade entreprenörer kunde lärmiljön förverkligas med relativt små resurser. Lärmiljön har hög komfort, spotlights i taket, folierad utsida, specialtryckta innerväggar, ljudabsorberande mattor i tak och golv, dubbla luftvärmepumpar, ventilationssystem, avancerat el- och nätverkssystem, larm och mycket annat. Mycket ideell tid har lagts ned av engagerade personer. Motsvarande specialbyggda trailer, som exempelvis en mobil blodgivningsklinik, ligger i en prisklass runt 4 - 5 miljoner kr.

Invigning och roadshow

Den 25 april 2017 invigdes den mobila lärmiljön. Gäster bjöds in, liksom elever, skolpersonal och de som bidragit i att designa och bygga lärmiljön. Allmänheten bjöds in via annonsering i lokalpress. Leverantören Hagalimo ställde upp med ljusshow och limousinskjuts för eleverna, vilket gjorde invigningen till något alldeles speciellt.

Premiärturen i maj 2017 gick till SETT-dagarna, där lärmiljön ställdes upp vid Victoria Towers och Kistamässan i Stockholm, www.settdagarna.se Elever och personal från naturbruksskolorna Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp bemannade lärmiljön, liksom medarbetare från Hagalimo, som såg till att lärmiljön fungerade som den skulle. SETT-dagarna varade i 3 dagar med ca 3 000 besökare/dag, huvuddelen lärare, skolledare och andra tjänstemän inom skolväsendet. Hotellgäster på Scandic och de som passerade på väg till sina jobb på Ericsson m fl i Kista välkomnades också in i lärmiljön. Premiärturen blev en lyckad aktivitet i innovationsprojektet "Simgården" i vilket medfinansören Vinnova (Sveriges innovationsmyndighet) förväntar sig att testmiljöns resultat inom området "Digitalisering för framtidens skola" ska spridas nationellt och främja skolutvecklingen.

Lärare och elever på naturbruksskolan i Svenljunga såg till att den mobila lärmiljön fanns med på mässan ELMIA WOODS i Jönköping. Skogsmaskinssimulatorer flyttade in i trailern som kunde provköras av besökarna. Aktiviteten fick till och med internationellt intresse med förfrågningar om samarbete ända från Australien kring utbildning av skogsmaskinförare.



Lärmiljön riggad och klar utanför Victoria Towers i Kista den 2 maj 2018, kvällen före SETT-mässan.



Lärmiljön fylld med barnfamiljer på Skaraborg Truckshow sommaren 2017.

Med Hagalimos kontakter erbjöds den mobila lärmiljön en plats på Skaraborg Truckshow, Moholm. Lärmiljön fylldes med barnfamiljer och var ett uppskattat inslag på mässan. Samtliga simulatorer användes oavbrutet av ungdomar och barn till långt fram på senkvällen. I väntan på att få köra tittade de när andra körde, vilket blev värdefullt när tiden var inne för deras tur.

Under höstlovsveckan 2017 fortsatte roadshowen med uppställning av lärmiljön utanför Universeum i Göteborg och Innovatum i Trollhättan. Närmare tusen personer besökte lärmiljön och provade simulatorerna enbart vid dessa två sistnämnda platser, framför allt barn och ungdomar. Lärmiljön fanns även med på Kvalitetsmässan i Göteborg för att uppfylla Vinnovas förväntningar att innovationsprojektet Simgården att påverka beslutsfattare om de nya digitala utbildningsverktygen inom skolan. Modern teknik och simulatorer för naturbruksutbildningar och utbildningar inom transport och anläggning visades upp. Naturbruksförvaltningens elevambassadörer (fd elever) fanns med och berättade om verksamheten. Arrangemanget fick stort intresse från både kommunala tjänstemän och politiker, framför allt de som kom från de norra delarna av Sverige om vad en modern naturbruksutbildning kan erbjuda. Många som inte arbetar inom de gröna näringarna fick också upp ögonen för vilka stora möjligheter och utmaningar för teknikintresserade ungdomar och barn. Lite förvånande så fanns den yngre målgruppen även med på Kvalitetsmässan, som gärna besökte lärmiljön och testade simulatorerna.



Yrkes-SM i Uppsala. Grundskoleelever fick en inblick i de gröna näringarna, samtidigt som många besökte trailern från andra gymnasieskolor. Blivande elektriker, chaufförer inom fordon/transport, och inom gymnasiernas bygg- och anläggningsprogram besökte frekvent lärmiljön – och fick en introduktion om vilka arbetsmöjligheter som även finns för dem inom de gröna näringarna.

Årets höjdpunkt var när lärmiljön var med på Yrkes-SM i Uppsala. Grundskoleelever fick en inblick i naturbrukets möjligheter inför deras gymnasieval. Aktiviteten genomfördes i samverkan med ambassadörer från Jobba Grönt, liksom elever och personal från naturbruksskolorna Jälla och Ösby. Naturbruksskolornas Förening, NYN, SYN och Vinnova-projektet Simgårdens bidrog med finansiering. Trailern var tidvis fylld till bristningsgränsen med besökare under de tre dagarna. Ambassadörerna från Jobba Grönt hade med VR-teknik och filmsekvenser från olika naturbruksrelaterade arbetsplatser som visades upp för besökare. Ett specialdesignat tält invigdes med ytterligare en simulator i anslutning till den mobila lärmiljön, vilket bidrog till att locka in fler besökare i trailern, samtidigt som det blev lite jämnare flöde av besökare inne i trailern när det även fanns möjlighet att prova på i tältet.



Elever och medarbetare inom sarskolan redo att ta emot besökare på en anhörigdag vid naturbruksskolan Sötåsen. Gäster skjutsades runt på skolan med traktor och kärra.

Mellan mässor och roadshow har trailern stått uppställd på naturbruksskolorna Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp där den använts både i undervisningen och kvällstid genom att fritidspersonalen ställt upp och erbjudit simulatorkörning för internatboende elever. Trailern har även använts på skolornas Öppet Hus, så att blivande elever, föräldrar, anhöriga liksom tidigare elever fått möjlighet att prova.

Framtiden

Ytterligare aktiviteter år 2018 är redan inplanerade för lärmiljön. Efter midsommar blir det Borgeby Fältdagar, tätt följt av Almedalsveckan på Gotland. När höstterminen startar är planen att ställa upp lärmiljön vid Angereds gård i Göteborg där nyanlända ska få möjlighet att prova på.

Ambitionen är att kunna tillmötesgå inkommande förfrågningar med förslag på olika aktiviteter med lärmiljön, t ex från lokala grundskolor och naturbruksgymnasier runt om i landet. Likaså är ambitionen att fortsätta Roadshowen på mässor där det framför allt finns barn och ungdomar, t ex Dreamhack i Jönköping. Naturbruksförvaltningens simulatorrelaterade projekt som stöttat aktiviteterna finansiellt löper ut 2018. Ny finansiering söks därför aktivt från potentiella bidragsgivare för att säkerställa framtida aktiviteter med den mobila lärmiljön.

Resultat

Lärmiljön har fungerat bra och väckt både uppmärksamhet och intresse. Ungefär 20 mässdagar har hunnits med under projektperioden med i genomsnitt ca 300 besökare/dag. Mellan mässorna har lärmiljön varit uppställd och använts på naturbruksskolorna Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp, framför allt vid Öppet hus och som prova-på-aktiviteter för elever, gäster, praoelever. Lärmiljön bidrog starkt till att lägga en bra grund inför invigningen i mars 2018 av Simulatorcenters på Naturbruksförvaltningens tre skolor, med 12 - 14 simulatorer per center.

Totalt sett beräknas ca 10 000 personer ha besökt lärmiljön under projektperioden, merparten ungdomar och barn som provat på simulatorerna. Ca 150 000 personer beräknas ha fått se lärmiljön, på de stora mässorna och när den varit uppställd på naturbruksskolorna.

Upplevelsen bland de som arbetat i trailern är att både barn och ungdomars intresse, såväl för tjejer som killar, väcktes och stärktes för de gröna näringarna och för de arbetsmöjligheter som finns inom

branschen. Ofta tillbringade kompisgäng mycket tid i lärmiljön. Det räckte med ett par intresserade i en grupp så väcktes intresset hos de medföljande och "alla" vill prova simulatorerna. Många återkom flera gånger och ibland kom de så tidigt att de togs för att de arbetade i lärmiljön.



En skogssimulator som ställts upp utanför lärmiljön/trailern på Kvalitetsmässan i Göteborg för att locka in besökare. En yngre gäst får visa sina talanger att bemästra en skotare för sin vän.

Bland besökare som inte har någon relation med de gröna näringarna märktes en påtaglig skillnad i att få upp ögonen för den avancerade teknik som finns, liksom vad det innebär att arbeta inom området. Viktiga målgrupper nåddes på mässorna som t ex förskollärare, grundskollärare, studie- och yrkesvägledare liksom beslutsfattare. Dessa har i sin tur stort inflytande på barn och ungdomars framtid.

Simulatorerna väckte även stor uppmärksamhet bland personer som arbetar inom de gröna näringarna. Olika åsikter finns om hur undervisning i att köra maskiner bäst ska gå till, men alla är relativt överens om att den digitala tekniken i moderna maskiner förutsätter att utbildningen hänger med på samma sätt. Alla är eniga om att kompetensförsörjningen inom de gröna näringarna är en stor utmaning. Simulatorerna sågs som ett sätt att väcka intresse och som kan bidra i rätt riktning för att främja näringarnas kompetensförsörjning.

Deltagandet på mässor har också inverkat positivt på engagerade lärare och elever. De har utvecklat sina nätverk och fått upp ögonen för den nya tekniken som finns i maskinerna, liksom simulatorernas möjligheter, både som undervisningsverktyg och som värdefull del i marknadsföringen. En påtaglig stolthet har växt fram när elever och medarbetare visar upp den avancerade tekniken i lärmiljön, som i sin tur bidrar till att förmedla en positiv bild av de gröna näringarna.



Den mobila lärmiljön behöver tas om hand på bästa sätt. En dag med underhåll och vård efter att trailern varit ute på turné – viktigt arbete för att hålla allt i gott skick inför nästa uppdrag.

Med förhoppning om att den mobila lärmiljön kan få nya framtida uppdrag för att främja kompetensförsörjningen och utvecklingen inom de gröna näringarna.

Töreboda den 15 juni 2018

Jörgen Holmén, projektledare

Naturbruksförvaltningen, Västra Götalandsregionen